

כשקטמתי כתרים ירוקים מראשם של תותי השדה

מאנגלית: אורית נוימאיר-פוטשניק

איימי לוֹאֵל (1874-1925) נולדה למשפחה משכילה ומיוחסת ממסצ'וסטס, אך היא עצמה לא זכתה להשכלה גבוהה פורמלית, כי במשפחתה חשבו שאין זה יאה לנערות. היא החלה לפרסם שירים ב־1910, ושנתיים לאחר מכן יצא לאור קובץ שיריה הראשון: A Dome of Many-Coloured Glass. איימי לוֹאֵל כתבה סונטות נפלאות, חושניות ועדינות, אך בד בבד הייתה מראשוני החסידים של החרוז החופשי. בביקורה באנגליה ב־1913 פגשה את המשורר עזרא פאונד שהשפיע עליה השפעה מכרעת. לוֹאֵל הייתה לאחת הדמויות המובילות בתנועה האימג'יסטית ואף הוציאה לאור אנתולוגיות של שירה אימג'יסטית, ופאונד הפך למבקר החריף והארסי. לצד יצירתה השירית פרסמה לוֹאֵל מחקרים ספרותיים (החשוב והידוע ביניהם הוא ביוגרפיה מונומנטלית של המשורר הרומנטי ג'ון קיטס), ותרגמה לאנגלית (דרך תרגומי עזר מילוליים) שירה סינית עתיקה ושירת הייקו יפנית. לוֹאֵל חלקה את חייה עם אהובתה, השחקנית עדה ראסל, ורבים משיריה הוקדשו לה. היא מתה בגיל חמישים ואחת, ושנה לאחר מותה הוענק לה פרס פוליצר לשירה.

אנ"פ

סתיו

הביאו לי דליה, צהבה, נוצצת,
שופעת, מגנדרת.
תפרחת עגלה, מזהבת,
פרושה בראש גבעול ירק חור.
תפרחת עגלה, מזהבת,
שכל כלה בשלות.
קפדנית ומציצת ולוהבת,
כדור אש שמכריז על
פוריות, בעטורי צהב זוהר,
שהעולם כלו יוכל לראות.
הביאו דליה, צהבה, נוצצת,
לי שאני עקרה,
שאשלח אותה לך?

את, אשר לקחת אתך
את כל מה שהיה שלי?

לידידה

הבטיחי לי ולו את זו בלבד
השארי תמיד כמו בחלום
שלא אעור ואגלה פתאם,
שכל מה שבטחתי בו אבד,
כמו חזיון שנעלם לעד.
כי כמה נדירות האצבעות
שמנגנות בי שוב אותו אקורד
חבוי, אשר נשמע כל כך מעט,
מרטיט בצליל שכוונח ונסער.
עולם מלא ביקיצות גסות,
טירות מתמוטטות אל העפר,
לשוא כל כמיהותינו אחוזות
ביפי, בעולם כה אכזרי.
ללא מגע ידך ידם שירי.

מזו שנשארת

כשאת אינך העיר ריקה כל כך!
שממה כה עגומה ברחובות.
לא עוד תשוקה נחבאת בין הקירות.
אור שמש מפחד, אים, נשפך
על פני מתים קבורים בשיש צח.
קריאות הנערים עולות קצובות,
חודרות בעד זמזום המכוניות,
לכדי צליל אנחה, ארץ, נמתח.
היש מסע אשר מצדיק כל זאת?
אני שונאת את כל אותן בריות
הממשיכות סביבי כך בשגרת

עוֹעִים כְּנִמְלִים עִמְלָנוֹת.
יְמֵי עוֹבְרִים כְּמוֹ לְדוֹת שְׁקֻטוֹת.
תִּבְלַע עֲצָרָה מַלְכֵת כְּשֶׁעֹזְבֵת.

הפוגה

כְּשֶׁאֶפִּיתִי עוֹגוֹת לְבָנוֹת
וּפְזוֹרְתֵי עֲלֵיהֶן אֲבַקֵּת שְׁקָדִים;
כְּשֶׁקִּטְמֵתִי כְּתָרִים יִרְקִים מֵרֹאשׁוֹ שֶׁל תּוֹתֵי הַשָּׂדֶה
וְעַרְמָתִי אוֹתָם, חֲרוּטִים מְחַדְדִים, עַל מַגֵּשׁ כָּחַל-צָהָב;
כְּשֶׁגַּהֲצֵתִי אֶת הַתְּפָרִים בְּלִבָּנִים, עֲבַדְתִּי;
וּמָה אֲזוֹ?
מִחַר יִהְיֶה אוֹתוֹ הַדְּבָר.
עוֹגוֹת, תּוֹתֵי שָׂדֶה
וּמְחַטִּים יוֹצְאוֹת וְנִכְנְסוֹת אֶל תּוֹךְ הַבַּד.
אִם הַשֶּׁמֶשׁ בִּיפִיָּה מְאִירָה אֶת הַלְּבָנִים, אֶת הָעוֹפְרֹת,
יִפָּה מִמֶּנָּה הִיא הַלְּבָנָה,
הַמְחַלֵּקָה מְטָה עַל עֲנָפֵי עֵץ הַשִּׁוּף;
הַלְּבָנָה,
פּוֹסַחַת עַל מִטַּת הַצְּבָעוֹנִים;
הַלְּבָנָה,
עֲדִין,
עַל פְּנִיָּה.
אֶת זוֹרַחַת אֶהוּבָה,
אֶת וְהַלְּבָנָה.
אֵךְ מִי הַמְשַׁתְּקֶפֶת בְּפָנָי מִי?
הַשָּׁעוֹן מִכָּה אַחַת-עֶשְׂרֵה וְאֲנִי
חוֹשֶׁבֶת שְׁכֶשֶׁנְסָגָר, נִבְרִיחַ אֶת הַדֶּלֶת,
הַלֵּילָה יִהְיֶה חֲשׁוֹךְ מְאֹד
בְּחוּץ.